

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

પ્રેમ સુરાના

વિરુદ્ધ

એડિશનલ મુનિસિફ અને જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ અને અન્ય

ઓગસ્ટ ૧૩, ૨૦૦૨

[ન્યાયમૂર્તિ યુ.સી. બેનર્જી અને બી.એન. અગ્રવાલ]

કોર્ટ અવમાનના અધિનિયમ, ૧૯૭૧:

કલમ ૨(સી) અને ૧૫(૧) – તાબાની અદાલતની ફોજદારી અવમાનના

– હાઈકોર્ટ દ્વારા તેની નોંધ લેવી – એડવોકેટ, જે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના એક ફોજદારી કેસમાં આરોપી હતા, તેમણે ખુદી અદાલતમાં જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટને ગાળો આપી અને લાફો માર્યો – ડિસ્ટ્રિક્ટ જજે આ બાબત હાઈકોર્ટને મોકલી – હાઈકોર્ટે નોંધ્યું કે જ્યાં સુધી પ્રબળ પુરાવાઓ દ્વારા ખોટું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરના નિવેદનને સ્વીકારવું

જોઈએ, અને તારણ કાઢ્યું કે આ કૃત્ય ફોજદારી અવમાનનાની વ્યાખ્યામાં આવે છે – હાઈકોર્ટે એડવોકેટને દોષિત ઠેરવી ૬ મહિનાની જેલની સજા ફટકારી – માફી સાચી કે શુદ્ધ બુદ્ધિથી હોય તેમ જણાયું નહીં – ઠરાવવામાં આવ્યું કે હાઈકોર્ટને કરવામાં આવેલો સંદર્ભ માન્ય હતો અને લેવાયેલી નોંધમાં કોઈ કાયદાકીય ક્ષતિ નથી – જો ખુદી અદાલતમાં ન્યાયાધીશને લાફો મારવાનું એડવોકેટનું આવું વર્તન ધ્યાન વગરનું કે સજા વગરનું જશે તો આપણી ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થા કાદવમાં ફસાઈ જશે – કોઈ પણ માફી અથવા સારા વર્તનની બાંધધરી સ્વીકારવાનો પ્રશ્ન ઉભો થતો નથી અને ઉભો થઈ શકે નહીં, તેમજ સજાના સંદર્ભમાં નમ્રતાનો પણ કોઈ પ્રશ્ન નથી – હાઈકોર્ટના અવલોકનો, નિષ્કર્ષો અને તારણો સાથે સહમતિ દર્શાવવામાં આવી.

બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ, યુ.પી. વિ. વિનય ચંદ મિશ્રા, એઆઈઆર (૧૯૮૧) એસસી ૭૨૩ અને પ્રીતમ પાલ વિ. હાઈકોર્ટ ઓફ મધ્યપ્રદેશ, એઆઈઆર (૧૯૯૨) એસસી ૯૦૨, પર આધાર રાખવામાં આવ્યો.

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર: ફોજદારી અપીલ નં. ૬૬૬/૧૯૯૪.

રાજસ્થાન હાઈકોર્ટના તારીખ ૨૩.૯.૯૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી (ફોજદારી અવમાનના પિટિશન નં. ૫૨૭૨/૧૯૯૩ માં).

અપીલકર્તા માટે પી.એન. મિશ્રા, સુશ્રી શોભા અને ઈર્શાદ અહમદ.

પ્રતિવાદીઓ માટે રંજી થોમસ, સુશ્રી ભારતી ઉપાધ્યાય અને જાવેદ મહમૂદ રાવ.

કોર્ટનો ચુકાદો નીચે મુજબ આપવામાં આવ્યો હતો.

પ્રસ્તુત ફોજદારી અપીલ એક વકીલ અને તે રીતે અદાલતના એક અધિકારીને લગતી દુર્લભ કમનસીબ ઘટના દર્શાવે છે. દેશની ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થામાં બાર (વકીલો) ના સભ્યો પણ ન્યાયાધીશો જેટલા જ તેના પક્ષકાર છે અને બાર અને બેન્ચ વચ્ચેની શક્ય તેટલી ગાઢ સંવાદિતા જ બંધારણમાં નિર્ધારિત ઉદ્દેશ્યો પ્રાપ્ત કરવામાં શ્રેષ્ઠ પરિણામો આપી શકે છે.

વિચારાધીન બાબતના તથ્યો પર આવતા, જયપુર જિલ્લા અદાલતના એક એડવોકેટે ખુદ્દી અદાલતમાં અત્યંત અપશબ્દો અને અભદ્ર ભાષાનો ઉપયોગ કરીને મેજિસ્ટ્રેટને લાફો માર્યો – તેનું કારણ એ હતું કે કોર્ટ દ્વારા હાજર રહેવામાંથી મુક્તિ મેળવવાની તેમની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને બિન-જામીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રાસંગિક રીતે, એ રેકૉર્ડ પર મૂકવું જોઈએ કે ત્યાં એક ફોજદારી કાર્યવાહી પેન્ડિંગ હતી જેમાં સંબંધિત એડવોકેટ (અહીં અપીલકર્તા) એક આરોપી હતા અને જે દિવસે આ બાબત સુનાવણી માટે

નક્કી કરવામાં આવી હતી, ત્યારે સંબંધિત આરોપી અદાલતની પરવાનગી લીધા વિના, ફક્ત હાજર રહેવામાંથી મુક્તિની અરજી આપીને અને તે બાબતમાં નિર્ણયની રાહ જોયા વિના અદાલત છોડી ગયા હતા. જોકે, અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી અને પરિણામે બિન-જમીનપાત્ર વોરંટ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. અપીલકર્તાનું સંસ્કરણ જે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ છે તે મુજબ, તેઓ મિત્રના પિતાના અંતિમ સંસ્કારમાં હાજર રહ્યા હતા જેના કારણે તેઓ અદાલતમાં હાજર રહી શક્યા ન હતા. અમે તે અંગે કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરતા નથી. પરંતુ ત્યારબાદ જે સંજોગો સર્જાયા તે માત્ર બિનજરૂરી અને કમનસીબ જ નથી પરંતુ તે તમામની ન્યાયિક વિવેકબુદ્ધિને ધ્રુજાવી દે તેવા છે. બારના સભ્યોની તેમના અસીલો પ્રત્યે જ નહીં પરંતુ અદાલત પ્રત્યે પણ ચોક્કસ જવાબદારી છે અને ઉપર નોંધ્યા મુજબ બાર અને બેન્ચના સંયુક્ત પ્રયાસોથી જ ન્યાયનું વહીવટ થવું જોઈએ. ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થા આની જ કલ્પના કરે છે અને તે બાબતમાં બે અભિપ્રાય હોઈ શકે નહીં. એડિશનલ મુનિસિફ અને જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, જયપુર શહેર, જયપુર દ્વારા આદેશ નોંધવામાં આવ્યો હતો કે હકીકતમાં હાજરીમાંથી મુક્તિની અરજી સ્વીકારવા માટે કોઈ યોગ્ય ગ્રાઉન્ડ નથી અને તેથી અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી અને ધરપકડ વોરંટ દ્વારા બોલાવવા અને ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ ૪૪૬ હેઠળની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે ૨૦.૧૨.૧૯૯૩ ના રોજ હાજર કરવા આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા.

એડિશનલ મુન્સિફ અને જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટનો અહેવાલ નીચે મુજબ છે:

"ઉપરોક્ત આદેશ પસાર કર્યા પછી, બપોરે આશરે ૧.૨૫ વાગ્યે, એડવોકેટ શ્રી પ્રેમ સુરાના જે આ કેસમાં આરોપી પણ છે, તેઓ અદાલતમાં આવ્યા અને આવ્યા પછી તરત જ મને ગાળો આપવાનું શરૂ કર્યું, અને કહેવા લાગ્યા 'તમારી હિંમત કેવી રીતે થઈ, અમારી હાજરીમાંથી મુક્તિની અરજી નામંજૂર કરવાની'." મેં તેમને કહ્યું કે અશોક અગ્રવાલે તેમની અંગત ક્ષમતામાં કોઈ આદેશ પસાર કર્યો નથી, પરંતુ અદાલતે આદેશો પસાર કર્યા છે તેમ છતાં તમારા ઈરાદાને ધ્યાનમાં રાખીને હું આગામી સુનાવણીની તારીખે તમારા કેસ પર વિચાર કરવાનો પ્રયત્ન કરીશ; પરંતુ શ્રી સુરાનાએ તે ન માન્યું અને ગાળો આપવાનું ચાલુ રાખ્યું: હું સંપૂર્ણ મૌન રહ્યો અને શ્રી સુરાનાને સારી રીતે સમજાવવાનું ચાલુ રાખ્યું અને શ્રી સુરાનાએ ધમકીના શબ્દોમાં કહ્યું કે હું ડી.જે. (ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ) સાહેબને ફરિયાદ કરીશ. આના પર મેં કહ્યું કે તમારી પાસે જે પણ કાયદાકીય ઉપાય ઉપલબ્ધ હોય, તે મુજબની કાર્યવાહી કરવા માટે તમે મુક્ત છો, આના પર શ્રી સુરાના અદાલતમાં રહ્યા, અને અત્યંત ઝડપથી ગાળો આપવાનું ચાલુ રાખ્યું, અને મારી ડાબી બાજુએ ડાયસ (પીઠ) તરફ પહોંચવાનો પ્રયત્ન કર્યો. આના પર કોર્ટ રીડર શ્રી આત્મારામ શર્મા, રામ બિહારી વર્મા (એલડીસી) અને સ્ટેનો ઓમ પ્રકાશ પાંડે, રાજેશ મેહરા શ્રી સુરાનાને પકડવા આગળ આવ્યા, જેમને શ્રી સુરાનાએ પાછળ ધકેલી દીધા પરંતુ તેઓ મારી તરફ

આગળ ડાયસ સુધી આવવામાં સફળ રહ્યા અને મારા ડાબા ગાલ પર જોરથી લાફો માર્યો અને કહ્યું કે 'જરા બહાર આવો, હું તમને બતાવું છું'. આ પછી તરત જ મેં મારી જાતને બચાવતા મારા ચેમ્બરમાં જઈ અંદરથી કુંડી બંધ કરી દીધી."

જે વર્તનની વાત કરવામાં આવી છે તે સારા વ્યવહાર કે સારા સંકેત દર્શાવતું નથી, તેમજ તે એક એડવોકેટને શોભતું પણ નથી; એક ન્યાયાધીશની ફરજ છે જે તેમણે બજાવવાની છે અને ન્યાયાધીશે સંજોગો મુજબ યોગ્ય લાગે તે રીતે તેમનો આદેશ પસાર કર્યો છે અને કોઈ પણ અસીલ કે વકીલને કાયદો પોતાના હાથમાં લેવાનો અને ન્યાયાધીશ પર લાફાથી હુમલો કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી. તે સમગ્ર ન્યાયતંત્ર પર કલંક છે; તે દેશની ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થા પર કલંક છે.

રેકૉર્ડ્સ દર્શાવે છે કે જિલ્લા ન્યાયાધીશે તેમના તારીખ ૮/૧૧/૧૯૯૩ ના પત્ર દ્વારા આ બાબત હાઈકોર્ટને તે અદાલતના સ્ટાફની નોંધો અને એક્ઝિડેવિટ્સ સાથે મોકલી હતી અને આ સંદર્ભ મળતા, ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા ફોજદારી અવમાનના કેસ નં. ૫૨૭૨/૧૯૯૩ માં ૮/૧૧/૧૯૯૩ ના રોજ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જેમાં શ્રી પ્રેમ સુરાનાને કારણે દર્શાવવાની તક આપવામાં આવી હતી કે શા માટે તેમને અદાલતની અવમાનના કરવા બદલ સજા ન થવી જોઈએ. દરમિયાન, આ ઘટના વિવિધ સ્થાનિક વર્તમાનપત્રોમાં ચમકી હતી અને રાજસ્થાન હાયર જ્યુડિશિયલ સર્વિસ ઓફિસર્સ એસોસિએશન, જયપુરે

એડવોકેટ શ્રી પ્રેમ સુરાના સામે ફોજદારી અવમાનના પિટિશન (નં. ૫૨૭૨/૯૩) દાખલ કરી હતી. આ કેસ પણ તે જ બેન્ચને મોકલવામાં આવ્યો હતો અને બીજી બાબતમાં પણ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. જોકે, હાઈકોર્ટે સમગ્ર બાબતને ધ્યાનમાં લેતા એવા નિષ્કર્ષ પર આવી કે અપીલકર્તાના ભાગે થયેલું આ કૃત્ય જાહેર જનતાની નજરમાં અદાલતની સત્તા ઘટાડવા સમાન છે અને ન્યાયિક કાર્યવાહીના યોગ્ય માર્ગમાં દખલગીરી છે અને આમ તે અદાલતને બદનામ કરવા સમાન છે. તે માત્ર મેજિસ્ટ્રેટના ચહેરા પર લાફો નહોતો, પરંતુ ન્યાયિક સત્તા પર જ લાફો હતો. આ કૃત્ય 'ફોજદારી અવમાનના' ની વ્યાખ્યાના ચારેય ખૂણાઓમાં સ્પષ્ટપણે આવરી લેવામાં આવ્યું છે. હાઈકોર્ટે આ બાબત સાથે કામ કરતી વખતે અધિનિયમની કલમ ૧૫(૧) નો સંદર્ભ આપ્યો હતો જે હાઈકોર્ટ અને સુપ્રીમ કોર્ટને કલમ ૧૪ માં ઉદ્દેશિત અવમાનના સિવાયની ફોજદારી અવમાનનાની જાતે અથવા (અ) એડવોકેટ જનરલ દ્વારા; અથવા (બ) એડવોકેટ જનરલની લેખિત સંમતિથી અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત પર નોંધ લેવાની અને પગલાં લેવાની સત્તા આપે છે.

આ ઉપરાંત, હાઈકોર્ટે આ અદાલતના બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ, યુ.પી. વિ. વિનય ચંદ મિશ્રા, એઆઈઆર (૧૯૮૧) એસસી ૭૨૩ ના નિર્ણયને નોંધીને એવું તારણ નોંધ્યું હતું કે હાઈકોર્ટ દ્વારા આવી નોંધ લેવાની સત્તા પર કોઈ પ્રતિબંધ નથી. આ રીતે હાઈકોર્ટને કરવામાં આવેલો સંદર્ભ અન્યથા માન્ય હતો

અને લેવાયેલી નોંધ કોઈ કાયદાકીય ખામીથી પીડાતી નથી. અમે પણ તેની સાથે અમારી સહમતિ નોંધાવીએ છીએ.

એ નોંધવું જોઈએ કે હાઈકોર્ટે આ બાબતને તેના તમામ પરિપ્રેક્ષ્યોમાં જોઈ હતી અને તે ધ્યાનમાં લેતા નોંધ્યું હતું કે જ્યાં સુધી પ્રબળ પુરાવાઓ દ્વારા ખોટું સાબિત ન થાય ત્યાં સુધી પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસરના નિવેદનને સ્વીકારવું જોઈએ.

આવા પ્રબળ પુરાવાઓ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ નથી. તેથી તે સ્વીકારવા બાબતે કોઈ વાંધો લઈ શકાય તેમ નથી. અવમાનના અધિનિયમની વિવિધ જોગવાઈઓ તેમજ ભારતીય દંડ સંહિતાની જોગવાઈઓનો સહારો લેવામાં આવ્યો હતો અને યુનાઈટેડ કિંગડમના ચુકાદાઓ સહિત વિવિધ ચુકાદાઓ પર આધાર રાખીને, એ તારણ કાઢવામાં આવ્યું હતું કે આપવામાં આવેલી માફી વાસ્તવિક, નિષ્ઠાવાન કે સાચી નહોતી અને તે માત્ર એક ખાલી ઔપચારિકતા હતી. હાઈકોર્ટે નોંધ્યું હતું કે શ્રી પ્રેમ સુરાનાએ માત્ર અદાલતમાં 'માફી' શબ્દ સાથે રમતના મેદાનમાં ફૂટબોલની જેમ રમવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે. તે અદાલતના અંતરાત્માને આંચકો આપે છે."

હાઈકોર્ટે આગળ અવલોકન કર્યું કે "અદાલતની મુખ્ય જવાબદારી ન્યાયના ઝરણાને શુદ્ધ રાખવાની છે. કોઈને પણ અદાલતની પ્રતિષ્ઠા અને ગરિમાને કલંકિત કરવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં. પછી તે ગમે તેટલા ઊંચા પદ પર

હોય કે ગમે તે હોય. અલબત્ત, અદાલતમાં વકીલો દ્વારા થતી નાની ક્ષતિઓને સામાન્ય રીતે અવગણવામાં આવે છે પરંતુ જ્યારે તે અદાલતની પ્રતિષ્ઠા ઘટાડવાની વાત હોય ત્યારે ગંભીર પગલાં લેવા જોઈએ. સંજોગોની સંપૂર્ણતા અને ખાસ કરીને અદાલતમાં મેજિસ્ટ્રેટને ગાળો આપીને અને લાફો મારીને શ્રી પ્રેમ સુરાનાના અપમાનજનક વર્તનને ધ્યાનમાં લેતા, કોઈપણ ઉદારતા દર્શાવવી તે માત્ર સત્તાની ગરિમા માટે હાનિકારક નહીં હોય પરંતુ તે જીવલેણ સાબિત થશે. જો ન્યાયનો શ્રાવ્ય અવાજ હોય, તો કોઈ તેને રડતા સાંભળી શકે છે કે એડવોકેટ શ્રી પ્રેમ સુરાનાએ અદાલતની અપમાનના કરી છે."

પ્રશ્ન એ ઉભો થાય છે કે શું ન્યાયાધીશોએ ન્યાયિક કાર્યો બજાવતી વખતે અત્યંત સંવેદનશીલ હોવું જોઈએ? એ સાચું છે કે ન્યાયાધીશ અત્યંત સંવેદનશીલ ન હોવો જોઈએ પરંતુ તેનો અર્થ એ નથી કે તેમણે દેવદૂત જેવું મૌન પણ રાખવું જોઈએ. વ્યક્તિ ગમે તે હોય તે અપ્રસ્તુત છે પરંતુ ન્યાયની તે બેઠક છે જેને રક્ષણની જરૂર છે; તે ન્યાયિક વ્યવસ્થાની પ્રતિષ્ઠા છે જેને રક્ષણની જરૂર છે. કોઈને પણ ન્યાયના મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કલંકિત કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. અદાલતની ગરિમા જાળવવી જ પડશે અને તે બાબતમાં ઉદારતાનું કોઈ સમાધાન હોવું જોઈએ નહીં.

હાઈકોર્ટે શ્રી પ્રેમ સુરાનાને અદાલતની ઘોર ફોજદારી અવમાનના કરવા બદલ દોષિત જાહેર કર્યા અને આ રીતે તેમને રૂ,૦૦૦ રૂપિયાના દંડ સાથે છ મહિનાની સાદી કેદની સજા ફટકારી.

આજે, જ્યારે આ બાબત હાથ ધરવામાં આવી, ત્યારે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી પી.એન. મિશ્રાએ તેમની લાક્ષણિક છટા સાથે રજૂઆત કરી કે આ અદાલતે અપીલકર્તાને ફટકારવામાં આવેલી સજામાંથી મુક્ત કરવા માટે પૂરતું ઉદાર હોવું જોઈએ. શ્રી મિશ્રાએ એ સ્વીકારવા માટે પૂરતી સ્પષ્ટતા દાખવી છે કે જે કૃત્યો અંગે ફરિયાદ કરવામાં આવી છે તેને કદાચ કોઈ સમર્થન આપી શકે નહીં, પરંતુ અપીલકર્તાના આ વર્તનને માનસિક સંતુલન ગુમાવવાના પરિણામે થયેલું ગણાવ્યું હતું. એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે અપીલકર્તા પસ્તાવો કરી રહ્યા છે અને આગામી પાંચ વર્ષ માટે અદાલતમાં સારા વર્તનની બાંધધરી આપવા પણ તૈયાર છે. જોકે નોંધપાત્ર વાત એ છે કે જ્યારે હાઈકોર્ટ સમક્ષ માફી માંગવામાં આવી હતી, ત્યારે તે માફી સાચી કે શુદ્ધ બુદ્ધિથી ન હોવાના આધારે સ્વીકારવામાં આવી ન હતી. ગમે તે હોય, ધારો કે અમને અહીં આવી બાંધધરી સ્વીકારવા માટે સમજાવવામાં આવે – તો શું તે તેનાથી જ ગુનો મટી જશે – તેનો જવાબ હકારાત્મક હોઈ શકે નહીં.

કાયદાના પુસ્તકમાં કોર્ટ અવમાનના અધિનિયમ, ૧૯૭૧ નો સમાવેશ દેશમાં ન્યાયના યોગ્ય અને વ્યવસ્થિત વહીવટ માટે સામાન્ય લોકોમાં વિશ્વાસની

ભાવના સુરક્ષિત કરવાના હેતુથી કરવામાં આવ્યો છે. નિઃશંકપણે, કાયદાની અદાલતોના હાથમાં આ કાયદા દ્વારા એક ખૂબ જ શક્તિશાળી હથિયાર રહેલું છે, અને તે પણ સાચું છે કે કાયદાની અદાલતોએ તેનો ઉપયોગ અત્યંત કાળજી, સાવધાની અને વ્યાપક હિત માટે કરવો જોઈએ. અવમાનનાત્મક વર્તન અને કાયદાની ગરિમામાં અવરોધ એ મૂળભૂત કારણ છે જેના માટે કાયદા નિર્માતાઓએ કાયદાના પુસ્તકમાં આ ચોક્કસ કાયદો લાવવાનું ઉચિત માન્યું.

ઉપર નોંધ્યા મુજબના તથ્યોની સ્થિતિમાં, શું અદાલત મૌન રહી શકે અને પરિસ્થિતિને અવગણી શકે? જવાબ ફરીથી હકારાત્મક હોઈ શકે નહીં. જો ખુદ્દી અદાલતમાં ન્યાયાધીશને લાફો મારવાનું એડવોકેટનું આ વર્તન ધ્યાન વગરનું અને સજા વગરનું જશે તો આપણી ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થા કાદવમાં ફસાઈ જશે.

આ તબક્કે, પ્રીતમ પાલ વિ. હાઈકોર્ટ ઓફ મધ્યપ્રદેશ, એઆઈઆર (૧૯૯૨) એસસી ૯૦૨ માં આ અદાલતના અવલોકનો તદ્દન યોગ્ય લાગે છે, જેમાં આ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું:

"અદાલતની અવમાનના માટે એડવોકેટને સજા કરવી તે નિઃશંકપણે એક અત્યંત ગંભીર પગલું ગણવું જોઈએ, પરંતુ અદાલતની કાર્યવાહીને વિચલિત કે પ્રભાવિત થતી અટકાવવા અને ન્યાયના પ્રવાહને શુદ્ધ અને

નિર્મળ રાખવા માટે, તેની ગરિમા જાળવવા માટે અવમાનના કરનારને સજા કરવી એ અદાલતની ફરજ બની જાય છે, પછી ભલે તે પીડાદાયક હોય. જો કોઈનું કૃત્ય કે વર્તન અદાલત અથવા અદાલતની કાર્યવાહીના સંબંધમાં દખલ કરે છે અથવા ન્યાયના યોગ્ય માર્ગમાં અવરોધ લાવવા માટે ગણતરીપૂર્વકનું હોય, તો તે અવમાનના કાયદાના સંચાલનમાંથી મુક્તિનો દાવો કરી શકે નહીં."

જ્યુડિશિયલ ઓફિસરના ચહેરા પરનો લાફો હકીકતમાં દેશની ન્યાય વિતરણ વ્યવસ્થાના ચહેરા પર લાફો છે અને તેથી કોઈ પણ માફી અથવા બાંધધરી સ્વીકારવાનો પ્રશ્ન ઉભો થતો નથી અને ઉભો થઈ શકે નહીં, તેમજ સજાના સંદર્ભમાં નમ્રતાનો પણ કોઈ પ્રશ્ન નથી.

અમારા મતે હાઈકોર્ટે આ બાબતને તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં લીધી છે અને અમે હાઈકોર્ટના અવલોકનો અને નિષ્કર્ષો તેમજ તારણો સાથે અમારી સહમતિ નોંધાવવી ઉચિત મानीએ છીએ.

તે દૃષ્ટિકોણથી, આ અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને ફગાવી દેવામાં આવે છે.

આ અદાલત દ્વારા અગાઉના પ્રસંગે મંજૂર કરવામાં આવેલા જામીન રદ કરવામાં આવે છે. અદાલતમાં હાજર રહેલા આરોપી અપીલકર્તાને સજાના

બાકીના સમયગાળા માટે તાત્કાલિક કસ્ટડીમાં લેવામાં આવે. યોગ્ય પોલીસ સત્તાવાળાઓએ તેમને હાલમાં તિહાર જેલમાં રાખવા પરંતુ જયપુરના યોગ્ય સત્તાવાળાને યોગ્ય જાણ કર્યા પછી, હાઈકોર્ટના અગાઉના નિર્દેશો મુજબ અપીલકર્તાને જયપુર મોકલવામાં આવે.

અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.